

Bruksela, 9 grudnia 2025 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0124(COD)

12331/1/25
REV 1 ADD 1

MI 605
ENT 149
ENV 786
CHIMIE 76
IND 321
CONSOM 159
SAN 530
CODEC 1183
PARLNAT

UZASADNIENIE RADY

Dotyczy: Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia
ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie detergentów i środków powierzchniowo czynnych oraz
uchylenia rozporządzenia (WE) nr 648/2004

- Uzasadnienie Rady
- Przyjęte przez Radę 8 grudnia 2025 r.

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 28 kwietnia 2023 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów i środków powierzchniowo czynnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020 i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 648/2004¹.
2. Podstawę prawną wniosku stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
3. W dniu 14 czerwca 2023 r. Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) w Parlamencie Europejskim wyznaczyła Manuełę Ripę (Zieloni, DE) na sprawozdawczynię wniosku. Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) w Parlamencie Europejskim wydała swoją opinię w sprawie wniosku w dniu 24 stycznia 2024 r. Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii postanowiła nie wydawać opinii. Komisja ENVI głosowała nad sprawozdaniem końcowym w sprawie wniosku w dniu 14 lutego 2024 r.; sprawozdanie to zostało przyjęte na posiedzeniu plenarnym w dniu 27 lutego 2024 r. jako stanowisko Parlamentu w pierwszym czytaniu. Na początku nowego cyklu legislacyjnego Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) wyznaczyła Majdouline Sbai (Zieloni, FR) na sprawozdawczynię wniosku.
4. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wydał opinię w sprawie tego wniosku w dniu 12 lipca 2023 r.²
5. Grupa Robocza ds. Harmonizacji Technicznej (substancje niebezpieczne – substancje chemiczne) rozpoczęła analizę wniosku w dniu 16 maja 2023 r. podczas prezydencji szwedzkiej. Od tego czasu odbyło się 14 dodatkowych posiedzeń grupy roboczej podczas prezydencji hiszpańskiej, belgijskiej, węgierskiej i polskiej.

¹ Dok. 8904/23 + ADD 1–7.

² Dok. 12179/23.

6. Po przeanalizowaniu tekstu według klastrów podczas prezydencji belgijskiej Komitet Stałych Przedstawicieli przyjął mandat Rady w dniu 14 czerwca 2024 r.
7. Negocjacje międzyinstytucjonalne rozpoczęły się od pierwszych rozmów trójstronnych w dniu 28 stycznia 2025 r. podczas prezydencji polskiej. Druga i trzecia runda rozmów trójstronnych odbyły się odpowiednio 6 maja 2025 i 10 czerwca 2025 r. Na ostatnim z tych posiedzeń, które odbyło się 10 czerwca 2025 r., współprawodawcy osiągnęli wstępne porozumienie.
8. W dniu 15 lipca 2025 r. parlamentarna komisja ENVI zagłosowała za uzgodnionym tekstem. W związku z tym przewodniczący komisji ENVI skierował do prezydencji pismo, w którym zasygnalizował, że w przypadku gdy Rada przyjmie swoje stanowisko w pierwszym czytaniu na podstawie uzgodnionego ogólnego wstępnego porozumienia, przewodniczący zaleci, aby na sesji plenarnej stanowisko Rady zostało przyjęte – z zastrzeżeniem weryfikacji prawno-językowej – w drugim czytaniu Parlamentu.

II. CEL

9. Ogólnym celem wniosku jest uproszczenie i modernizacja ram prawnych, z którymi muszą być zgodne detergenty, aby mogły zostać dopuszczone do obrotu i znajdować się w swobodnym obrocie na rynku unijnym, stworzenie podstawy prawnej dla nowych innowacyjnych produktów, takich jak detergenty zawierające mikroorganizmy, wspieranie nowych zrównoważonych praktyk, takich jak sprzedaż detergentów do powtórnego napełniania, a także wprowadzenie etykietowania cyfrowego i cyfrowego paszportu produktu dla detergentów i środków powierzchniowo czynnych.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

10. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu zawiera następujące główne elementy, co do których współprawodawcy osiągnęli porozumienie:

11. W odniesieniu do wymogów w zakresie biodegradowalności Komisja ma opracować kryteria biodegradowalności, w pierwszej kolejności dla rozpuszczalnych w wodzie powłok polimerowych stosowanych w kapsułkach detergentów oraz dla wszystkich polimerów w takich powłokach, a w drugim etapie – dla innych substancji organicznych stosowanych w wysokim stężeniu w detergentach, w wysokości co najmniej 10 % produktu, z wyjątkiem wody. Aby zapewnić wysoki poziom ochrony środowiska, Komisja – kierując się stopniowym i progresywnym podejściem – powinna również ocenić wykonalność wprowadzenia kryteriów biodegradowalności dla substancji organicznych występujących w stężeniach poniżej 10% lub wykonalność obniżenia takiego progu. Ustalono następujące terminy dla powłok i polimerów: dla powłok stosowanych w kapsułkach detergentów: 3 lata (od daty wejścia w życie nowego rozporządzenia o detergentach) na przyjęcie aktów delegowanych i 6 lat na zapewnienie zgodności produktów z nowymi wymogami; oraz w przypadku innych składników organicznych: 5 lat na przyjęcie aktów delegowanych i 8 lat na zapewnienie zgodności produktów.
12. W przypadku fosforanów i innych związków fosforu Komisja jest zobowiązana do przeprowadzenia w ciągu 2 lat oceny wykonalności dalszego obniżenia wartości dopuszczalnych dla tych składników w detergentach oraz rozszerzenia gamy objętych nimi detergentów.
13. Ponadto zadaniem Komisji jest przeprowadzenie oceny – w ramach ogólnego przeglądu w ciągu 7 lat – możliwości dalszego ograniczenia zawartości fosforu lub wprowadzenia ograniczeń zawartości fosforu dla innych kategorii detergentów z myślą o zbadaniu wykonalności stopniowego wycofania fosforu, przy uwzględnieniu wpływu na środowisko, dostępności alternatyw oraz społeczno-ekonomicznych skutków takiego zastąpienia. W stosownych przypadkach, Komisja załączy do wspomnianych dwóch analiz wnioski ustawodawcze.
14. Zakazane jest wprowadzanie do obrotu detergentów i środków powierzchniowo czynnych, które były przedmiotem testów na zwierzętach, ale dozwolone jest korzystanie z dostępnych danych historycznych.

15. W odniesieniu do przekazywania arkusza danych składników, aby zapewnić wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego, zważywszy na szeroką dostępność takich produktów oraz wysokie ryzyko przypadkowego zatrucia, wprowadzono wymóg, by przed wprowadzeniem produktów do obrotu producenci oraz, w stosownych przypadkach, jednoosobny importer lub upoważniony przedstawiciel, przedkładali arkusz danych składników, korzystając z istniejących kanałów komunikacji ECHA.
16. W odniesieniu do upoważnionych przedstawicieli, przepisy przedmiotowego rozporządzenia są dostosowane do podejścia opartego na nowych ramach prawnych, przy czym rozszerza ono obowiązki upoważnionego przedstawiciela producentów mających siedzibę poza UE, aby zapewnić, że organy nadzoru rynku będą miały dostęp do wszystkich niezbędnych informacji pozwalających zweryfikować, czy etykietowanie jest zgodne z wymogami rozporządzenia.
17. Datę rozpoczęcia stosowania nowego rozporządzenia ustalono na przypadającą 42 miesiące po jego wejściu w życie.

IV. PODSUMOWANIE

18. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu w pełni wyraża kompromis osiągnięty podczas negocjacji między Parlamentem Europejskim i Radą, prowadzonych przy wsparciu Komisji.
19. Rada jest zatem przekonana, że jej stanowisko w pierwszym czytaniu w wyważony sposób odzwierciedla wyniki negocjacji oraz że po przyjęciu rozporządzenie w sprawie detergentów i środków powierzchniowo czynnych stworzy nowoczesne i uproszczone ramy prawne, z jakimi muszą być zgodne detergenty, aby mogły zostać dopuszczone do obrotu i znajdować się w swobodnym obrocie na rynku unijnym.